

09/40 Regional samferdselsplan for Finnmark 2010 – 2013

Behandlinger

Kultur-, nærings- og samferdselsutvalget - 4. november 2009

Saksfremlegg: Regional samferdselsplan for Finnmark 2010 – 2013

1 (Hoveddokument) Regional samferdselsplan for Finnmark 2010 – 2013

Arkivsak: 09/01280

Ugradert

Arkivkode: _

Saksbeh: Eirik Selmer

Saksgang

Møtedato

Saksnr.

Kultur-, nærings- og samferdselsutvalget

Regional samferdselsplan for Finnmark 2010 – 2013

FYLKESORDFØRERS INNSTILLING:

[Skriv innstilling her]

Underskrift, dato

BAKGRUNN

Regional samferdselsplan for Finnmark 2010 – 2013 er en overordnet plan for samferdselssatsinger i fylket.

Samferdselsplanen for Finnmark omhandler både nasjonale føringer for samferdselspolitikken og gir føringer til fylkeskommunens ansvarsområder innenfor samferdsel.

Regional samferdselsplan 2010-13 har vært gjennom følgende politiske prosesser:

- Vedtak om oppstart i FU, oktober 2008
- Samferdselskonferanse november 2008
- KNS vedtak om strategier for fylkesvegene, mars 2009
- Planen er sendt på høring september 2009

Saken legges frem for komitébehandling i KNS og sluttbehandles i fylkestinget i desember.

Som en del av samferdselsplanen skal det også tas stilling til følgende:

- Handlingsprogram for fylkesvegnettet (budsjett og tiltak) 2010 (2011-13) og fremtidig ambisjonsnivå for Rv 98 Ifjord.
- Søknad til Staten på prioriterte rassikringsmidler til fylkesveinettet.

BESKRIVELSE

Formålet med Regional samferdselsplan 2010-13 er å fastsette en overordnet planramme for fylkeskommunens samferdselssatsinger:

1. Fylkeskommunens prioriteringer, budsjett og årlige handlingsprogrammer innenfor områdene fylkesveger, kollektivtrafikk og trafiksikkerhet
2. Kystverket, Statens vegvesen og Avinors prioriteringer for fylket i Nasjonal transportplan 2010-13(19) (NTP), med fylkeskommunens krav til staten.

Regional samferdselsplan 2010-13 er bygd opp med følgende struktur:

1. Formålet med planen
2. Innledning
3. Rutegående transport/kollektivtrafikk
4. Utvikling av fylkesveger i årene 2010-13
5. Hurtigrutas fremtid
6. Fremtidig luftfart, flyruter og flyplassutvikling
7. Fiskerihavner, stamnetthavner og kystovervåkning
8. Riksveier og statlige planrammer
9. Trafikksikkerhet
10. Transportordningen for funksjonshemmende

Nærmere om de enkelte kapitlene:

Kap. 2. Innledning

Finnmark fylkeskommune slutter seg til de overordnede målsettingene i NTP og har gjort disse gjeldende for samferdselspolitikken i Finnmark:

- a) Framkommelighet
- b) Trafikksikkerhet

- c) Miljø
- d) Universell utforming

Nordområdestrategi

Fylkestinget i Finnmark anser regjeringens nordområdesatsing som et nasjonalt utviklingsprosjekt, og mener at behovet for opprustning/investering i nødvendig infrastruktur i Nord er så stort at det må bevilges ekstraordinære statlige midler for å løse disse utfordringene.

Budsjett

Fylkeskommunen har det overordnede ansvaret for budsjett, handlingsprogram og tiltak innenfor områdene fylkesveger, kjøp av kollektive rutetjenester, trafikk sikkerhet og transporttjenesten for funksjonshemmede. Den største budsjettøkningen er på fylkesvegene der vegansvaret øker fra 623 til 1482 km.

Økonomiske rammer innen samferdselssektoren	Planramme budsjett 2010
Fylkesveier drift, vedlikehold	160,0 mill. kr
Fylkesveger investeringer	96,0 mill. kr
Kjøp av rutetjenester sjø (hurtigbåt/fylkesvegferge)	153,0 mill. kr
Kjøp av rutetjenester land (bussruter)	66,0 mill. kr
Tilskudd til skoleskyss	16,5 mill. kr
Trafikk sikkerhet	3,7 mill. kr
TT-ordning	3,2 mill. kr
Sum	498,4 mill kr

Tallene er justert etter at Regional samferdselsplan 2010-13 er sendt ut.

Kap 3. Rutegående transport/kollektivtrafikk

Finnmark fylkeskommune har inngått en effektiviseringsavtale med Veolia Transport Nord AS (Veolia) for perioden 2008-2015. Avtalen omfatter utførelse av mesteparten av ruteproduksjonen på land og sjø i fylket. Målet for perioden er å redusere avstandsulempene i distriktene ved et godt kollektivtilbud og gode veier ved å:

- arbeide for bedre fremkommelighet i og mellom regioner
- redusere avstandsulempene i distriktene ved et godt kollektivtilbud og gode veier
- arbeide for bedre tilrettelegging for funksjonshemmedes bruk av ordinær kollektivtransport
- stille miljøkrav ved kjøp av transporttjenester
- styrke kollektivtilbudet i befolkningsrike områder
- utrede alle forhold knyttet til en eventuell framtidig offentlig veiforbindelse til Nervei i løpet av 2010

Handlingsprogrammet for kollektivtrafikk er under utarbeidelse og legges fram for KNS i mai/juni 2010

Kap 4. Utvikling av fylkesveger i årene 2010-13

Følgende vedtatte strategier legges til grunn for handlingsprogrammet for fylkesveier:

- Funksjonskontraktene videreføres med utgangspunkt i de standardkrav som ligger i gjeldende kontrakter.
- Investerings- og vedlikeholdsprosjekter på ferjekaier, bruer og punktutbedringer på vegnettet som må gjennomføres i perioden, skal prioriteres.
- Gjennomføre igangsatte og vedtatte prosjekter.
- Høy innsats til fornying av gamle og nedslitte vegdekker på fylkesveger som er viktige for lokalt/regionalt næringsliv og næringstransporter, eller ligger i byområder med stor trafikk.
- Tiltak rettet mot utforkjøringsulykker og økt trafiksikkerhet i byer og tettsteder skal prioriteres, samt fokus på trafiksikkerhetsinspeksjoner og oppfølging av strakstiltak.
- Rassikringstiltak med høy/middels prioritet med lav/middels økonomisk kostnadsramme skal prioriteres i perioden.
- Prioritere tiltak som reduserer langtidsskader på vegkroppen (drenering, vegetasjonsrydding) og konstruksjoner og/eller gir reduserte driftskostnader.
- Fylkeskommunen viderefører ambisjonene for dagens fylkesvegfergeforbindelser i tillegg til overtagelse av fergesambandet Øksfjord-Hasvik.

Viktige forutsetninger

- Følgende to alternativer er aktuelle for Ifjordfjellet (alternativ 1 og 2). Nærmere beskrivelse av alternativene finnes i vedlegg 3 fra Statens vegvesen:
 - Alternativ 1 er punktutbedring på høyfjellsparsellene 2 og 3 til ca 80 mill. kr. Dette vil gi en variabel standard. Investeringene vil ikke kreve låneopptak.
 - Alternativ 2 er en fullstendig utbedring av høyfjellsparsellene 2 og 3 til ca 240 mill kr. Det forutsetter låneopptak med rentekompensasjonsordningen. Lånet er rentefritt og avdragsfritt de 5 første årene, med 15 års nedbetaling. Lånebehovet er ca 150 mill kr. De årlige bindinger for perioden 2015-2030 er under utredning.
- Fylkeskommunen får ingen egen pott til rassikring. De må årlig søkes om midler til prioriterte prosjekt, jfr. vedlegg 4. Samferdselsplanens prioriteringer legges til grunn for søknaden.
- Fylkeskommunen overtar ansvaret for alle gang- og sykkelstier langs det fylkeskommunale vegnettet fra 2010.

Prioriterte tiltak

- Se vedlegg 2: Handlingsprogram for fylkesvegnettet (budsjett og tiltak) 2010 (2011-13)

Kap 5. Hurtigrutas fremtid

Samferdselsdepartementet signaliserer en framtidig kystrute som i dag, med få muligheter for endringer.

Kap 6. Fremtidig luftfart, flyruter og flyplassutvikling

Fylkeskommunens krav til staten:

- Det er krav om en forbedret vest-øst forbindelse innenfor en arbeidsdag – begge veier. Dette kravet må ikke svekke dagens rutetilbud på regionalflyplassene langs kysten av

Finnmark. Det er behov for å legge til rette for gode internforbindelser mot fylkets to sykehus, Kirkenes og Hammerfest.

- Flystrømmen må styres inn mot Finnmarks stamflyplasser, Lakselv, Kirkenes og Alta, for å styrke passasjergrunnlaget og for å ha gode forbindelser ut av fylket.
- Avinors prioriterte tiltak ved Kirkenes lufthavn må iverksettes innen 2011.

Felles for kapittel 7 og 8

- Regjeringens nordområdesatsing er et nasjonalt utviklingsprosjekt. Det må derfor bevilges ekstraordinære statlige midler til utredninger og infrastrukturtiltak for å utvikle konkrete områder i Finnmark til en nasjonal næringsstrategisk plattform i Nord.

Kap 7. Fiskerihavner, stamnetthavner og kystovervåkning

Fylkeskommunens krav til staten

- Økt havnesamarbeid med Russland og statlige investeringsmidler til utvikling av havnene i Nord-Norge. Det forventes at Fiskeri- og kystdepartementet følger opp dette arbeidet i samarbeid med fylkeskommunen.
- Planlagte tiltak i fiskerihavnene i Båtsfjord, Berlevåg og farledstiltak i Tana må gjennomføres i perioden 2010-13, samt renovering av moloen på Store Korsnes i Alta kommune. Tiltaket i Smørfjord må inn igjen i handlingsprogrammet for perioden 2014-19.

Kap 8. Riksveier og statlige planrammer

Fylkeskommunens krav til staten:

- Kirkenes må styrkes som et nasjonalt og strategisk brohode mot Russland gjennom en helhetlig infrastrukturplanlegging.
- Ferdigstillelse av E6 Alta vest innen 2015. Iverksette bompengefinansiering for å sikre en tilfredsstillende utbedring av vegene i og rundt Alta.
- Oppstart av planlagte tiltak på Rv 94 Skaidi – Hammerfest innen 2011.
- E105 Storskog - Elvenes bru bør ferdigstilles innen 2011.
- De nye riksvegene i Finnmark etter 2010 må sikres en økonomisk planramme for å få en tilfredsstillende riksvegstandard for minstebredde (7,5 meter), kurvatur og dekkelegging.
- Prioriterte rassikringstiltak på E69 Olderfjord - Repvåg (med ny Skarvberg tunnel), Rv 93 gjennom Kløfta og ny Tana bru må starte opp i perioden 2010-13.

Kap 9. Trafikksikkerhet

Hovedstrategiene for fylkeskommunen er:

- å videreføre fokuset på barn, ungdom og kommunalt trafikksikkerhetsarbeid.
- å prioritere tiltak rettet mot utforkjøringsulykker, økt trafikksikkerhet i byer og ha økt fokus på trafikksikkerhets- inspeksjoner og strakstiltak.

Handlingsprogram for trafikksikkerhet 2010-11 legges frem for godkjenning for KNS i mai/juni 2010

Kap 10. Transportordning for funksjonshemmede.

Dagens ordning med kuponger vil bli erstattet av magnetkort. Dette vil gi oss langt bedre oversikt over brukerens anvendelse, og fylkeskommunen vil kunne tilpasse tilbudet bedre til brukerne. Flytting av godkjenningsordningen for brukeren fra kommunene til fylkeskommunen vil også være et mulig tiltak.

INNKOMNE UTTALELSER

Kommuner

Lebesby kommune
Tana kommune
Hammerfest kommune
Hasvik kommune
Nordkapp kommune
Porsanger kommune
Nesseby kommune
Måsøy kommune
Loppa Kommune
Båtsfjord kommune
Kautokeino kommune
Karasjok kommune
Gamvik kommune
Alta kommune
Sør-Varanger kommune

Organisasjoner/ andre

Finnmark Arbeiderparti
Innovasjon Norge
FFK, Kultur- og idrettsavdelinga
Arve Buljo
Vegforum Nord
NAF Norges Automobil- Forbund
Kystverket, Troms og Finnmark
Norges Lasebileier- Forbund, Troms og Finnmark
Sør-Tverrfjord bygdslag
Andreas Foss Westgaard
Finnmark Bondelag
Vest- Finnmark Regionråd
NHO Finnmark
Austertana bygdslag
Fagforbundet Finnmark
Bergsfjord og Langfjordhamn utv.lag
Sandland og Sør-Tverrfjord utv.lag
Kystpartiet Loppa
Loppa Arbeiderparti
Finnmark KrF
Avinor AS

De 36 høringsinnspillene har fokus på kollektivtrafikk og fylkesvegene. Innspill på relevante tiltak for perioden som ikke tidligere er omtalt i planen, eller handlingsprogrammet for fylkesveger er tatt inn. Dette gjelder også for statsetatenes ansvarsområder. Alle høringsinnspillene vedlegges saken (se vedlegg 5).

Fylkesveger

- Det er både forventninger og skepsis til fylkeskommunen som eier av fylkesvegnettet. Høringsinstansene er tydelig på at vegrammen skal benyttes til vegtiltak på en effektiv måte, og ikke til andre fylkeskommunale formål.
- Kommunene har fokus på utbedringer og tiltak på lokale fylkesveger og tidligere øvrige riksveger. **De fleste innspillene vil bli ivaretatt i løpet av perioden.**
- Tana, Lebesby og Gamvik kommuner sammen med tre andre organisasjoner ønsker full utbedring på Ifjordfjellet. Flere høringsinstanser ønsker å få utredet en fremtidig kystveg.

- Stort fokus på bedre trafiksikkerhet gjennom utbygging av gang og sykkelstier, rassikringstiltak og vegutbedringer.

Rutegående transport/kollektivtrafikk.

- Flere innkomne uttalelser tar for seg at det bør opprettes flere pendlerruter for buss og hurtigbåt. En bedre koordinering av rutetabeller mellom fly-, buss- og båtruter etterlyses også. I forbindelse med skoleskyss poengteres nødvendigheten av materiell med tilstrekkelige sitteplasser og sikkerhetsseleer. Generelt ønskes det en bedre standard og regularitet på båtmateriellet i Loppa- distriktet. Det er kommet forslag på å endre minimumsstandarden for persontransporten i fylkeskommunen til at befolkningen på alle steder med fast bosetning gis mulighet for å reise tur/retur i løpet av 1 dag til nærmeste kommune/lokalsenter 1 gang pr. uke. Lokalrutebuss- tilbudet ønskes utviklet bedre med tanke på betalingsmåter, åpningstider og traseer.

Havner/sjøtransport

- Kommunene har fokus på ubedring av lokale fiskerihavner og forsering av tiltakene i nasjonal transportplan.

Luftfart.

- Flyforbindelsen mellom Øst- og Vest-finnmark kommenteres i flere uttalelser, denne bør bedres, også med tanke på å fly til sykehusene i fylket. Økt utnyttelse av stamflyplassene blir også nevnt.

VURDERING

Fylkesrådmannen registrerer mange gode og viktige innspill til regional samferdselsplan 2010-13. Det er tydelig at samferdselsspørsmål er noe som vies grundig oppmerksomhet blant mange av høringsinstansene. Høringsuttalelsene er vurdert og nye og realistiske tiltak er innarbeidet.

Kostnadene knyttet til kollektivtrafikk har de siste årene økt kraftig. Fylkesrådmannen registrerer med bakgrunn i dette samt innkomne høringsuttalelser at det er behov for en grundig gjennomgang av kollektivtilbudet i fylket. Fylkesrådmannen anbefaler derfor at det legges fram et eget handlingsprogram for kollektivtrafikken for KNS i mai/juni 2010 med ambisjoner om å effektivisere produksjonen innenfor rammene samferdselsplanen gir.

Det er både forventninger og bekymringer knyttet til fylkeskommunen som eier av det fremtidige fylkesvegnettet. Fylkesrådmannen ønsker i hovedsak å prioritere de statlige samferdselsoverføringene for på den måten å opprettholde og utvikle et tilfredsstillende fylkesvegnett.

Lån med rentekompensasjon kan gi ekstra muligheter for en fullstendig utbedring av høyfjellsparsellene på Ifjordfjellet. Dette vil sikre en optimal utbedring i handlingsprogramperioden, selv om det totale behovet er mer omfattende på begge sider av høyfjellsparsellen. Fylkesrådmannen vil imidlertid ikke anbefale dette da dette vil binde opp store investeringsmidler i perioden 2015 til 2030 til nedbetaling og dermed redusere mulighetene for andre større investeringstiltak.

Fylkesrådmannen er av den oppfatning at den vedtatte punktutbedringen for høyfjellsparsellen på Ifjordfjellet bør videreføres. Dette vil ikke kreve låneopptak, men ved å likevel ta opp lån

vil man kunne utnyttet rentekompensasjonsordningen. Fylkesrådmannen ønsker derfor i Handlingsprogram for fylkesvegnettet (budsjett og tiltak) 2010 (2011-13) å fremlegge to budsjettalternativer, som omfatter fremtidig ambisjonsnivå for høyfjellsparsellene på Rv 98 Ifjordfjellet.

Fylkesrådmannens vurdering er at rammeoverføringene ikke vil være tilstrekkelige til å håndtere vedlikeholdsetterslepet. Derfor vil kritiske tiltak og de viktigste vegene bli prioritert, og flere av tiltakene som er kommet fra kommunene vil selv om de er innarbeidet i handlingsplanen ikke bli optimalt gjennomført. Fylkesrådmannen er også bekymret for at det store etterslepet på fylkesvegnettet kan medføre behov for kritiske tiltak utover de som er planlagt i perioden. Dette vil kunne medføre utsettelse på enkelte tiltak.

I forhold til innspill som gjelder tiltak i Nasjonal transportplan mener fylkesrådmannen det er viktig å holde fokus på fylkeskommunens krav til staten. Fylkesrådmannen mener arbeidet med å utvikle Finnmark som næringsstrategisk plattform må prioriteres fremover i samarbeid med kommuner og myndigheter for å bidra til konkretisering av regjeringens nordområdesatsing i fylket. Dersom arbeidet konkluderer med at steder i fylket er nasjonalt næringsstrategisk viktig, bør dette bidra til økt nasjonalt fokus og ekstraordinære infrastrukturmidler.

FYLKESRÅDMANNENS KONKLUSJON

Saken komitébehandles

Vadsø 21.oktober 2009

Tom Mikalsen
fylkesrådmann

Tore Gundersen

VEDLEGG:

1. Regional samferdselsplan
2. **Handlingsprogram med fylkesvegbudsjett 2010 (2011-2013). Vil bli ettersendt.**
3. Forslag til tiltak på Rv98 Ifjordfjellet fra Statens vegvesen.
4. Forslag til handlingsplan for rassikring fra Statens vegvesen
5. Innkomne høringsuttalelser